

Inhoud

VOORWOORD.....	1
3e Voordracht.....	5
3.29 Drie velden.....	5
3.29.1 Van stromen tot velden	5
3.29.2 Een eerste benadering.....	6
3.29.3 Het substantieveld.....	7
3.29.4 Het Lichtveld.....	9
3.29.5 De oorsprong van het Lichtveld.....	9
3.29.6 De wisselwerkingen tussen de twee velden	11
3.29.7 Kosmische organen in een fysieke omhulling	12
3.29.8 Demonstraties in de natuur	13
3.29.9 Buitenste binnen	14
3.29.10 Veruiterlijking en incarnatie van het Ik.....	15
3.29.11 De gestalte van het rund.....	16
3.29.12 Muizen en mussen.....	18
3.29.13 De afkomst van vogel en knaagdier.....	19
3.29.14 Hoe lager, hoe meer veruiterlijkt	20
3.29.15 Muis en koe	22
3.29.16 Muis en bever.....	23
3.29.17 Wisselwerkingen aftasten.....	24
3.29.18 Het substantieveld in de Hiërarchische Wereld.....	26
3.29.19 Het substantieveld, werkzaam in de Aardesfeer	27
3.29.20 Het substantieveld, werkzaam in de zintuig-vorming	27
3.29.21 De oorsprong en de zin van het remveld.....	28
3.29.22 Velden – Stromen – Polen	30
3.29.23 Dragende, voedende beweging.....	30
3.29.24 Beweging die zich ter beschikking stelt	32
3.29.25 Paard en rund.....	32
3.29.26 Kosmisch en Aards	33
3.29.27 Het middenveld	35
3.29.28 Het veld van het wordende.....	36
3.29.29 Het ritmische gebied in de mens.....	37
3.29.30 Roofdieren	38
3.29.31 Drie velden!	39

3.30 Geneesmiddelen uit de natuur ?	41
3.30.1 Middelen uit de omgeving?.....	41
3.30.2 De verhouding van de mens tot zijn omgeving.....	42
3.30.3 Het waarnemende denken	42
3.30.4 Zieleruimte	43
3.30.5 Toekomst-wil.....	44
DE VERHOUDING TOT DE DRIE NATUURRIJKEN	45
3.30.6 Waarnemingsbeelden voor het etherische	45
3.30.7 Fysiek zichtbaar worden	51
3.30.8 Ziele-inhoud door afbraak.....	52
3.30.9 Het animale wezen	53
3.30.10 Nauwkeuriger onderscheiden	54
3.30.11 Het vegetatieve wezen	56
3.30.12 Het minerale wezen.....	56
3.30.13 De basis voor het functioneren van de ziel	57
3.30.14 Onderzoekmethoden voor de ziel	58
3.30.15 Drie en Vier.....	59
3.30.16 Het ontstaan van het Ik.....	60
3.30.17 De verhouding van het Ik tot de wezensdelen	61
3.30.18 Persoonlijke onsterfelijkheid.....	62
3.30.19 De geboorte van het Geest-Ik.....	63
3.30.20 Handelen vanuit het animale wezen.....	65
3.30.21 De wilsvermogens van het animale wezen	66
3.30.22 Het vegetatieve wezen en het gevoelsleven	67
3.30.23 Het minerale wezen en het denken	68
3.30.24 Een evolutionistische tussenopmerking.....	69
3.30.25 De «reguliere» ontwikkeling	71
3.30.26 De ontwikkeling in het ondermaanse.....	71
3.30.27 Gethsémané.....	72
3.30.28 Het zichtbaar worden van de Aarde	74
3.30.29 De opstanding van het denken	75
3.30.30 Conclusie	75
3.31 De poorten voor de therapie	79
3.31.1 Doel van dit hoofdstuk.....	79
3.31.2 Differentiatie in het veld van de onderstroom	79
DE THERAPEUTISCHE BENADERING VAN DE ONDERSTROOM ...	80
3.31.3 «Gesundung» en «Heilung»	80
3.31.4 Pathologie vanuit de onderstroom	82
PATHOLOGIE ONTSTAAN IN HET VOORGEBOORTELIJKE.....	84
3.31.5 Het innerlijke leven tussen dood en nieuwe geboorte.....	84
PATHOLOGIE VANUIT HET FYSIEKE LICHAAM	85
3.31.6 Leven «naar buiten».....	85
3.31.7 Therapeutische mogelijkheden	86

3.31.8	Hoe geven we de boodschap mee?	87
	PATHOLOGIE VANUIT HET ETHERLICHAAM	89
3.31.9	Het geboren worden van het etherlichaam.....	89
3.31.10	Gedachten in de richting van een therapie	90
	PATHOLOGIE VANUIT HET ASTRAALLICHAAM.....	93
3.31.11	Het verwerven van een nieuw astraallichaam.....	93
	PATHOLOGIE VANUIT DE IK-ORGANISATIE	95
3.31.12	De ontwikkeling van de Ik-organisatie.....	95
3.31.13	Pathologie vanuit de Ik-organisatie ?	97
	PATHOLOGIE IN DE GEBOREN MENS.....	97
3.31.14	De onderstroom wordt zichtbaar	97
3.31.16	De onderpool.....	99
3.31.17	De toegang tot de onderstroom	101
3.31.18	Het hoofdgebied	105
	DE THERAPEUTISCHE BENADERING VAN DE BOVENSTROOM..	106
3.31.19	Algemene aspecten	106
3.31.20	Therapie vanuit het lichamelijke.....	107
3.31.21	Therapieën via het zintuiggebied	108
3.31.22	De viervoudige zintuigpoort	109
3.31.23	Noodzakelijke belevenissen.....	111
3.31.24	Onze waarnemingswereld is maja	112
3.31.25	Overspoeling van de waarneming	113
3.31.26	Het leven in de schijn.....	113
3.31.27	Nawerkingen.....	114
3.31.28	Omgaan met de fysieke wereld	114
3.31.29	Luisteren naar de etherwereld.....	115
3.31.30	Meebewegen met het astrale	115
3.31.31	Opdrachten en eigen initiatieven	115
3.31.32	Inwendige therapie voor de bovenstroom.....	116
3.31.33	Therapieën voor het spijsverteringsgebied	116
3.31.34	De spijsvertering in engere zin	117
3.31.35	Opname in het etherlichaam	118
3.31.36	Capsella Bursa-pastoris	119
3.31.37	Metamorfose naar het Lucht-element	120
3.31.38	Levisticum officinale.....	121
3.31.39	Doorluchten in de onderstroom	122
3.31.40	Opfrissen van de bovenstroom.....	123
3.31.41	Van Lucht naar Vuur	123
3.31.42	Therapie via het klierafscheidingsgebied	124
3.31.43	Therapie via de ziel.....	124
3.31.44	Therapie vanuit de geest.....	126
3.31.45	De werkwijze van het medicament	126
3.31.46	Afleidende werkzaamheid.....	127

3.31.47	Een bevorderende werking	128
3.31.48	Melk en Bloed.....	129
4e Voordracht.....		133
4.32	Over ziekte- en geneesmiddelwezens.....	133
4.32.1	Een merkwaardige opmerking	133
4.32.2	Wat is een geneesmiddel ?	133
4.32.3	Een keuze maken	134
4.32.4	Onderzoek	135
4.32.5	Antroposofisch onderzoek	136
4.32.6	Ziektewezens.....	136
4.32.7	Ziekten als hulp	137
4.32.8	Persoonlijke Ik-substantie.....	137
4.32.9	Ideale mensen zijn onbruikbaar	138
4.32.10	Aanwijzingen zich te offeren	139
4.32.11	Opnieuw toegang tot het astraallichaam	140
4.32.12	Vormverscheidenheid in de omgeving	141
4.32.13	De gestalte van de Aarde in de Lemurische Tijd.....	142
4.32.14	De vorming van de vaste Aarde in Lemurië.....	142
4.32.15	Lemurië ten prooi aan verstarring	143
4.32.16	Richtingsveranderingen van de aardas	144
4.32.17	De emancipatie van de Aarde	144
4.32.18	De jaargetijden.....	145
4.32.19	Activiteiten van de abnormale Exusiai in de Aarde zelf.....	146
4.32.20	Het geheugen van de Aarde.....	146
4.32.21	De eerste, primitieve mensen.....	147
4.32.22	Twee in elkaar wevende werelden.....	147
4.32.23	Te onderscheiden individualiteiten	148
4.32.24	Eenzijdigheden en ziektewezens.....	149
4.32.25	De gedragingen van ziektewezens	149
4.32.26	Bacteriën.....	150
4.32.27	Werkzaam achter de coulissen	151
4.32.28	Geneesmiddelwezens.....	152
4.33	Etherprocessen in de onderstroom.....	155
4.33.1	Het plantwordingsproces.....	155
4.33.2	Het inwendige kooldioxide.....	156
4.33.3	De bovenstroom onderzocht via de spijsvertering.....	156
4.33.4	De microflora als indicator voor levenskrachten	158
4.33.5	Dikke en blinde darmen.....	159
4.33.6	Ruimtevorming.....	160
4.33.7	«Zurückgeschobene Prozesse»	161
4.33.8	Nogmaals het animale-, het vegetatieve- en het minerale wezen	162
4.33.9	Lemurische klieren	163
4.33.10	De klieren gaan afscheiden	164
4.33.11	Denkende klieren.....	164

4.33.12	Samenvatting	166
4.34	Etherprocessen in de bovenstroom	169
4.34.1	De bovenstroom als lichtproces	169
4.34.2	De metamorfoserende werking van de bovenstroom	170
4.34.3	Licht tekort	171
4.34.4	Het waarnemende etherlichaam.....	172
4.34.5	Het geheugen als afscheidingsproduct.....	173
4.34.6	Het ritmische geheugen.....	174
4.34.7	Het stervende geheugen.....	175
4.34.8	Toekomstige ontwikkelingen.....	176
4.34.9	Nadere differentiatie binnen het zenuwstelsel	176
4.34.10	Drie karakteristieke gebieden.....	177
4.34.11	Beelden voor het etherlichaam van de bovenstroom	178
4.34.12	Het fenomeen holten	178
4.34.13	De urineblaas als oerbeeld	179
4.34.14	Hersenen en colon.....	180
4.34.15	Belaste holten.....	180
4.34.16	De holten van de voortplantingsorganen.....	181
4.34.17	Spanning tussen Aarde en Kosmos.....	182
4.34.18	Holte-organen in het middengebied	182
4.34.19	Holtevorming bij de vissen	182
4.34.20	Onbelaste holten in het licht	183
5e	Voordracht.....	185
5.35	Levensfasen I	185
	INLEIDENDE OPMERKINGEN	185
5.35.1	«Geist-Erinnerungen».....	185
5.35.2	Het fysieke lichaam	187
5.35.3	Nestblijvers en nestlieders.....	188
5.35.4	Rijp en onrijp.....	190
5.35.5	Wat is het bewustzijn dat behoort bij de onderstroom ?	191
5.35.6	Het bewustzijn van het Ik-niveau	192
5.35.7	Voorstellingsloze beelden.....	193
5.35.8	Het bewustzijn van het middengebied	194
5.35.9	De zintuigen	196
5.35.10	De ledematen	197
5.35.11	En mensen...?.....	198
5.35.12	Het etherlichaam van de ledematen	199
5.35.13	Kijken naar het etherlichaam	200
5.35.14	Een ontwikkeling van het etherlichaam	201
5.35.15	Het softenon- of thalidomide-kind	201
5.35.16	Handen en voeten	202
5.35.17	Een ontmoeting van etherstromen	203
5.35.18	De dierlijke levensloop	204

5.35.19	Vier maal geboren worden.....	205
5.35.20	Het fysieke lichaam en de vader.....	206
5.35.21	Een microbiologische bevestiging?	206
5.35.22	De geboorte van het etherlichaam	207
5.35.23	De geboorte van het astraallichaam en het Ik.....	209
5.36	Levensfasen II.....	211
	DE LEVENSFASEN VAN DE VOLWASSEN MENS.....	211
5.36.1	Wetmatigheden in de levensfasen	211
5.36.2	Het mensbeeld als uitgangspunt	211
	DE GEWAARWORDINGSZIEL.....	213
5.36.3	De verhouding van de ziel tot het lichamelijke.....	213
5.36.4	Onderscheiden, niet gescheiden.....	214
5.36.5	Grenzen van het bewustzijn.....	214
5.36.6	De dynamiek van de gewaarwordingsziel	215
5.36.7	De taak van de gewaarwordingsziel	216
5.36.8	Het verleden overwinnen.....	216
5.36.9	De behoeften van de gewaarwordingsziel	217
5.36.10	Omgaan met relaties.....	219
5.36.11	Gebruik maken van het etherlichaam	219
5.36.12	Een ontwikkeling vanuit de wil.....	221
5.36.13	Een antisociaal wezen	221
5.36.14	Gezinsvorming.....	222
5.36.15	Plan-uitvoering-controle.....	223
	DE VERSTANDS-GEMOEDSZIEL.....	224
5.36.16	De dynamiek van de verstands-gemoedsziel	224
5.36.17	Het schenkende gebaar van de Cherubijnen.....	226
5.36.18	De opgave van de etherkrachten in de natuur	227
5.36.19	Hoe de verstands-gemoedsziel wordt beleefd	229
5.36.20	Evenwicht	230
5.36.21	De innerlijke ruimte van het gesprek	231
5.36.22	Luisteren in niveaus.....	232
5.36.23	De relaties van de verstands-gemoedsziel.....	233
5.36.24	Nog altijd het gezinsleven?.....	235
5.36.25	De pedagogische hoofdwet	236
	DE BEWUSTZIJSZIEL.....	237
5.36.26	Het functioneren van de ziel als bewustzijnsziel	237
5.36.27	De werkwijze van de bewustzijnsziel.....	239
5.36.28	De activator van de ontwikkeling.....	242
5.36.29	Gestorven ideeën.....	242
5.36.30	Bevrijding uit de macht van het astraallichaam.....	243
5.36.31	Drie ontwikkelingsgebaren	244

5.37 Levensfasen III	247
VERMOGENS	247
5.37.1 Het leven begint als je veertig bent	247
5.37.2 Expansief, met verantwoording.....	248
5.37.3 Afnemende flexibiliteit	248
5.37.4 Geestzelf-ontwikkelingen.....	249
5.37.5 «Die Entsagenden»	250
5.37.6 Agogisch schenken	251
5.37.7 Grootouders.....	252
5.37.8 Buddhi-werkzaamheden	254
5.37.9 Het vermogen van Atma.....	255
5.38 Levensfasen IV	257
DE LEVENSFASEN VAN DE JEUGD.....	257
DE EERSTE ZEVEN JAAR.....	257
5.38.1 Geboren worden	257
5.38.2 Een eerste levensles.....	258
5.38.3 Twee voedingsstromen	259
5.38.4 Van dragen naar vertrouwen.....	259
5.38.5 Van zien naar zich ontwikkelen	260
5.38.6 Ruimte.....	260
5.38.7 De verankering aan de Aarde.....	261
5.38.8 Lopen	262
5.38.9 Spreken.....	263
5.38.10 Denken.....	263
5.38.11 Zichtbare imaginaties	264
5.38.12 Ombouw door het etherlichaam.....	265
5.38.13 Stommeiteiten	265
5.38.14 Beelden	266
DE ONDERBOUWER	268
5.38.15 De periode van 7-14 jaar	268
5.38.16 Wat is een temperament.....	269
NATUREL EN TEMPERAMENT.....	270
5.38.17 Een crux.....	270
5.38.18 Voorspel.....	270
5.38.19 Het animale naturel, de cholericus.....	272
5.38.20 Het vegetatieve naturel, de sanguinicus	272
5.38.21 Het minerale naturel, de flegmaticus	273
5.38.22 Het Ik-naturel, de melancholicus.....	273
DE TEMPERAMENTEN	275
5.38.23 De bedoelingen van het Ik.....	275
VAN NATUREL NAAR TEMPERAMENT	277
5.38.24 Overgangen.....	277

5.38.25	Ontwikkelingsmotieven.....	277
5.38.26	Leven in een taal	278
	AARDERIJP WORDEN.....	279
5.38.27	De periode van 14-21 jaar	279
5.38.28	De invloed van Ahriman op het driftleven	280
5.38.29	Eros en Seks	280
5.38.30	Rauwe koningen.....	281
5.38.31	Luciferische beschaving	281
5.38.32	Verhulde seks	282
5.38.33	Ahriman opnieuw aan zet	282
5.38.34	Op de goede manier leren rekenen	283
5.38.35	Innerlijke aarderijpheid	284
5.39	Levensfasen V	287
	SAMENHANGEN	287
5.39.1	Velerlei ritmen	287
5.39.2	Stenen op de weg	288
5.39.3	Druggebruik	290
5.39.4	Inhaalmogelijkheden	290
5.39.5	Voortgaande ontwikkelingsprocessen	291
5.39.6	Gesprekken met zijn hogere wezen	292
5.39.7	Therapeutische gezichtspunten	293
5.39.8	Handicaps van het etherlichaam	294
5.39.9	Therapie door hernieuwd leren.....	295
5.39.10	Na de veertig.....	295
5.39.11	Nabeschouwing.....	296
5.40	De anamnese	297
5.40.1	Een karakteristieke anamnese.....	297
5.40.2	Kijken als naar dingen	298
5.40.3	Slechts ideeën zien fenomenen.....	299
5.40.4	Problemen met de ideeënwereld	300
5.40.5	Het moeilijk waarneembare fysieke lichaam.....	301
5.40.6	Een waarnemingsadvies	301
5.40.7	De kwaliteiten van het etherlichaam	302
5.40.8	Twee wijzen van ontwaken.....	303
5.40.9	Het droomleven	305
5.40.10	Een goede slaap.....	305
5.40.11	Twee manieren van wakker zijn.....	306
5.40.12	Groot- en kleinhoofdigheid	307
5.40.13	Het groothoofdige kind.....	308
5.40.14	Goed onderscheiden.....	308
5.40.15	Het kleinhoofdige kind	309
5.40.16	Therapeutische benaderingen	309
5.40.17	Innerlijke ontwikkeling van beide typen	310
5.40.18	Kosmisch-aards	310
5.40.19	Bijziendheid en verziendheid	310

5.40.20	De toestand van het gebit	311
5.40.21	Fysieke sympathieën en antipathieën	312
5.40.22	Hoedanigheid van de afscheidingsprocessen	313
5.40.23	Hippocratische vragen	313
5.41	Zoutvorming en oplosbaarheid	315
5.41.1	De laatste fase	315
5.41.2	De ondergang van Lemurië	315
5.41.3	Vuur uit het heeal	317
5.41.4	Het einde van het Krijttijdperk	317
5.41.5	De mensheid verlaat Lemurië	318
5.41.6	Ontwikkelingen in Atlantis	319
5.41.7	De ondergang van Atlantis	320
5.41.8	De mens wordt zichtbaar	320
5.41.9	De fysiologie van het zichtbaar worden	321
5.41.10	De basis voor het voorstellingsbewustzijn	322
5.41.11	Levende en minerale substantie	323
5.41.12	Ontlasting van de onderstroom	324
5.41.13	De anamnese van het zoutgebruik	326
5.41.14	Vier actieve organen	327
5.41.15	De oester	328
5.41.16	Een uitgestrekt oesterdier	329
5.41.17	Het oesteren	329
5.41.18	Onaanzienlijk blijven	330
5.41.19	Een hoog dierwezen	331
5.41.20	Een vroeg op Aarde verschenen dier	332
5.42	Sal-Mercur-Fosfor	335
5.42.1	Een meditatie-reeks	335
5.42.2	Kijken naar de oesterschelp	336
5.42.3	Op zoek naar Fosfor	336
5.42.4	De te zwakke Fosfor-werking	337
5.42.5	De wording van de seksualiteit	338
5.42.6	Geboren worden in Hyperborea	339
5.42.7	Afdalen in Lemurië	339
5.42.8	Verlaten lichamen	340
5.42.9	In elkaar wevende niveaus	341
5.42.10	Omkleding met het Aarde-element	342
5.42.11	De macht van seks	342
5.42.12	Een oppermachtig taboe met betrekking tot seks	343
5.42.13	Dieren ontmoeten Ahriman en Lucifer niet	344
5.42.14	Niet lekker, wel bevredigend	344
5.42.15	Spannende risico's	346
5.42.16	Traditionele normen	346
5.42.17	Onpersoonlijke wil	347
5.42.18	Integratie met de individuele wil	349
5.42.19	Het beeld van acne vulgaris	350

5.42.20	De therapie van acne	350
5.42.21	Climacteriële klachten	351
5.42.22	Fosfor-therapieën	353
5.42.23	Ik-werkzaamheden	353
5.42.24	Manas-werkzaamheden	355
5.42.25	De ontwikkeling van het eigen Manas	356
5.42.26	Meebewegen	357
5.42.27	Buddhi-werkzaamheden	358
5.42.28	Atma-werkzaamheden	359
5.42.29	Fosfor in de omgeving	360
5.42.30	Mercurur	360
5.42.31	De wereld van de metalen als het mercuriale	362
5.43	Aids en olie	365
5.43.1	Geslachtsziekten als mercuriale ziekten	365
5.43.2	De verhouding tot de immuniteit	366
5.43.3	De oorsprong van deze ziekte-wezens	367
5.43.4	Aids	368
5.43.5	Andere voorstellingen voor Lemurië	369
5.43.6	Spijvertering en spijverteringsorganen	370
5.43.7	Bewegingsorganen	371
	DE ONTWIKKELING VAN DE GESLACHTSORGANEN	372
5.43.8	Vissen en geslachtsorganen	372
	HET ONTWIKKELINGSPROCES VAN DE GONADEN	373
5.43.9	De ontwikkeling van de nierstroom	373
5.43.10	Het binnendragen van de geslachtscellen	375
5.43.11	Een mercuriale functionaliteit	377
5.43.12	De geboorte van de infectie-ziekte-wezens	377
5.43.13	Opgeborgen ziekten ?	378
5.43.14	Woekerende vitaliteit	379
5.43.15	Het ontstaan van de aardolie	379
5.43.16	Een opgeborgen organisch woekerproces ?	380
5.43.17	Verschillen in plaats en tijd	381
5.43.18	Luilekkerland	382
5.43.19	Tijd en tijd	383
5.43.20	Aids en olie	384
5.43.21	Verkeer-de bewegingen	385
5.43.22	Waarom die olie nu ?	386
5.43.23	Aids als genezingsimpuls ?	387
5.44	Sal-Mercurur-Fosfor in de plantenwereld	389
5.44.1	De plant en het oerbeeld van de mens	389
5.44.2	De verhouding tussen mens en plant	390
5.44.3	Geesteswetenschappelijk «bewijzen»	391
5.44.4	Het betreden van de etherwereld	391
5.44.5	Afdwalingen	392

5.44.6	Een reeks gestalten	392
5.44.7	De zwammen	393
5.44.8	Een Sal-proces	394
5.44.9	Een herfstbeweging en een voorjaarsbeweging	395
5.44.10	Verwantschap met het menselijke hoofd.	397
5.44.11	De kruidachtige plant	397
5.44.12	De bomen	399
5.44.13	Omhoog gestulpte Aarde	399
5.44.14	Een teruggehouden Sal-proces	400
5.44.15	Fosfor-Sal verhoudingen	400
5.44.16	Bewegingen en processen	402
5.44.17	Metamorfosen in de voorjaarsbeweging	402
5.44.18	De Maretak	403
5.44.19	Een mercuriale emancipatie	404

